

ՄԱՐՏԱՐԱՊՈՒՏ

Semanario SARDARABAD

BUENOS AIRES AÑO VII N° 129

SABADO 14 DE MARZO DE 1981

CORRISO CENTRAL SUC. 14

Եարթե Եարթ

ՄՆԱԼ ՀԱՒԱՏԱՐԻՄ

Ընտանիք, եկեղեցի և դպրոց դարերու երկայնքին կազմեր են հայ ժողովուրդին հաստատմբ: Ան, իր ֆիզիքական ու հոգեբան փրկութիւնը գտեր է անոնց հասնողութեանը և համագործակցութեանը մէջ:

Մինչև օրս, ուր ընկերային ընթացումներու շուրջ սկսած են կեդրոնախոյ տեղաշարժեր, հայ ընտանիքը կը մնայ օրինակելի, իբրև ֆիզիքական խարխուս, հայ եկեղեցին՝ հաւատքի կեդրոն ու հայ վարժարանը՝ ուսման ու դպրութեան վառարան: Երբ որեւէ ազգ կը լրացնէ այս կենսական երեք պայմանները, կը նշանակէ ապահովված ըլլալ իր գոյութեան իրաւունքը որպէս միանձնեան անընդունելի:

Տարասփիտ հայութեան մտտ գոյութիւն ունեցող այս անխախտ ընթացումը եղած է հրաշագործ և տուած իր պտուղը:

Այսօր, աշխարհի վրայ չկայ հայահոծ անկիւն մը, ուր ընտանիքը, եկեղեցին ու վարժարանը իրարու ձեռք տուած չըլլան և ապարդէ չկարողան ուժացման և կորստեան մասնունելու խոչընդոտներուն, ընդդէմ գերատեսու ուժերու և փորձութիւններու, որոնք խորք են մեր բարոյական հասնողութեան:

Թէև տարակարծիք իրարու, ու կողմացած՝ հատուածական խմբաւորումներով, կը մնանք սակայն հասարակաց կէտի մը վրայ իրարու հետ եղբայրացած, երբ հարցը կը կայանայ գոյատեւման պայքարի մէջ:

Դժուար է հայ ըլլալ և հայութեան մտածել: Դժուար՝ անով որ մեր կեանքի պատմութիւնը եզակեան է եղած անընդունելի ու դժուար թէ մեզ կարենան ընթրնել բոլոր անոնք որոնք երջանիկ ճակատագրականութեանը ազգ ու պետութիւն են մնալ յաճախ յաճախ:

Վաթսունհինգ երկար տարիներ են անցած այդ սեւ օրերէն այս կողմ, որու միջոցին դարձեր ենք ընտանիքի անդամ այն երկիրներուն մէջ, ուր վայելէր ենք ապահովութիւն, մեզ ճանաչէր են մեր էութեանը մէջ ու մեզ գտեր բարի, օգտակար ու շինարար տարր:

Տուեր ենք գրասական թէ՛ կը պատկանինք հին ու մեծ ժողովուրդի մը, որուն մտտ բարոյական, արժէքներու ժանդէպ կայ յարգանք ու նուիրութիւն:

Ըլլանք նախանձախնդիր հայ ընտանիքին հանդէպ, յարգենք ու հաւատարմ փարիք մեր սրբավայրերուն և պահպանենք և խոստանք շարքերը հայ աշակերտութեան, որովհետև ունինք անցեալ մը՝ դատ մը՝ ներկայ մը՝ պաշտպանել այդ դատը՝ և ապագայ մը՝ շահիլ դատը՝ որպէսզի իրաւ ապացուցանենք թէ կը պատկանինք դարաւոր ժողովուրդի մը, որուն կամքը անընկճելի է:

US\$ 200.000 para la Asoc. Cultural Tekeyan

El pasado 8 de febrero, con el auspicio de la Asociación Cultural Tekeyan de EE.UU. y a total beneficio del Colegio

Arshag Dikranian se ofreció una importante cena en el salón Star Light de California.

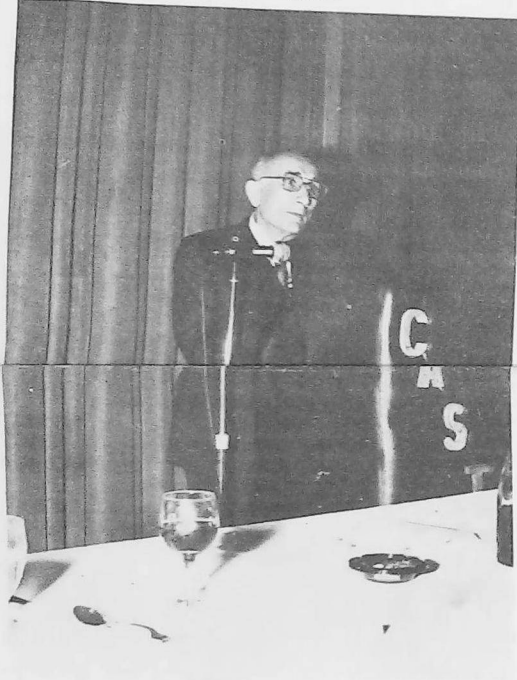
La cena cuyo unico fin fue el de recaudar fondos para el colegio, conto con la presencia de S.E. el arzobispo Vache Hovsepian.

La Sra. Anahid Orchanian, en sus palabras de bienvenida explica los motivos que llevaron a la realizacion de esa cena de beneficencia y expreso su agradecimiento a las 400 personas alli presentes. Finalmente invito al Sr. Oshin Keshishian miembro de la Comision de Construcción Escolar para que oficiara como maestro de ceremonias.

El Sr. Keshishian fue entonces el encargado de presentar a todas las personalidades que acompañaban a S.E. el arzobispo Hovsepian, entre ellos el conocido de la velada, el Sr. George Deakmedjian, jefe de la Suprema Corte de Justicia de California y su esposa, Gloria, el presidente de la Comision Directiva de la Asociación Cultural Tekeyan, el Sr. Yervant Azadian, y el Presidente de la Comision de Construcción Escolar, el Sr. Kevork Mandossian.

Tambien estuvieron presentes miembros de las diversas instituciones de la colectividad local, directores de los distintos colegios armenios y representantes de la prensa.

(Cont Pág. 2)

Benefactor Arshag Dikranian

NUEVA SEDE DE LA UNION GENERAL ARMENIA DE BENEFICENCIA

Se inauguró una nueva sede de la Unión General Armenia de Beneficencia, en Munich, Alemania. El acto contó con la presencia del presidente vitalicio de la U.G.A.B. mundial Sr. Alex Manoojian y muchos otros invitados. De esta manera se abren nuevos lazos y se estrechan nuevos vinculos entre las filiales de la U.G.A.B. de todo el mundo.

Glendey, Pasadena también cuenta con una nueva filial de la Asociación Cultural Tekeyan

La Asociación Cultural Tekeyan de EE.UU. y Canadá, por intermedio de la Comisión Central, nos enteramos de que en Glendey, Pasadena, se ha inaugurado una nueva filial de la institución, que, como todas, está abocada a una infatigable tarea institucional.

La flamante Comisión Directiva esta constituida por Sr. Eduardo Etenekian, presidente; Sra. Epruhi Melidonian, vicepresidente; Sr. Pailag Aharonian, secretario; Sra. Anahid Manoojian, prosecretaria; Sra. Msrlian, tesorera; vocales: Sra. Mandossian, Sra.

Rosemary Yanoian, Sr. Krikor Ganimian y Sr. Harutiun Nasirian. Deseamos a esta nueva filial hermana, de Glendey, Pasadena, que mantenga siempre vivo y brillante el nombre y el sentir del inmortal poeta Vahan Tekeyan.

1906

75° Aniversario de la UNION GENERAL ARMENIA DE BENEFICENCIA

1981

EE.UU.

**ENTREVISTA AL FILANTROPO
ALEX MANOOGIAN**

Filántropo Alex Manoogian

En el transcurso de la visita del Presidente Vitalicio de la U.G.A.B., Señor Alex Manoogian, a Toronto, un periodista le hizo el siguiente reportaje que nos pareció interesante transcribir.

"Es un hombre erguido, atento, religioso y un armenio de verdad y corazón."

Aquí, mientras trato de tratar mentalmente a este humilde caballero, él sentado frente a mí, contesta a mis preguntas con gentileza pero firmemente.

Es firme en sus determinaciones y objetivo respecto de las necesidades y emergencias de los armenios".

¿Cómo se hizo miembro de la U.G.A.B.?

Desde joven, estuve muy ligado a la Iglesia, a la lengua y a la cultura armenias. Desde aquel momento, la U.G.A.B. me ofreció un interesante campo para la creación de mis esfuerzos.

¿Qué metas se propone para usted y para la U.G.A.B. mundial?

Sentarme con los líderes de

cada comunidad, escuchar sus necesidades, investigar sus problemas y tratar de encontrar soluciones para todas las dificultades que atraviesan los armenios en todo el mundo.

Sus respuestas son directas y es muy explícito en sus demandas para los armenios. "Este país todavía sufre los disturbios creados por la inflación mundial. Es un mito creer que la U.G.A.B. es rica, -dice-, actualmente está llegando al fondo del barril".

Estoy convencido de que la mayor necesidad de los armenios es la **unidad**, la Iglesia, los Centros Culturales, las escuelas, los teatros y los grupos de danzas, los que permiten preservar su identidad y herencia.

A esta altura, me gustaría acotarle: "Si yo volviera a nacer, me gustaría nacer armenio, porque los armenios son gente muy buena, que cree en la familia y en la educación de los hijos."

Este gran hombre, ha preparado grupos de hombres en todo el mundo; confía en ellos. Y basta sólo un poco de tiempo para que ellos puedan demostrarle que vale esa confianza, dándole a la U.G.A.B., el dinero, que proviene del invalorable banco del corazón armenio".

Canada:

PRIMADO ARMENIO EN CANADA

Su Santidad, Vazquen I, Catolicós de todos los armenios, dispuso la reestructuración de la Iglesia Armenia de América del Norte, de manera que Canadá forme una diócesis separada con sus propios estatutos, su primado y su cocalio diocesano.

La formación de la nueva diócesis en Canadá se realizará bajo la completa supervi-

sión del primado de la diócesis del Este de la Iglesia de América del Norte, en cooperación con el Concilio Diocesano.

Este hecho se debe a que la comunidad armenia del Canadá ha crecido muy rápidamente en las últimas décadas y los compatriotas de ese país expresaron incansablemente sus deseos de tener

una diócesis separada, de acuerdo con las tradiciones de la Iglesia Armenia.

La existencia de esta nueva diócesis, que trabajará en colaboración con la del Este de los EE.UU., facilitará el trabajo en ambos países en cuanto a la ayuda de las necesidades espirituales de las comunidades armenias dispersas por el mundo.

**HISTORIA
ARMENIA EN LA
UNIVERSIDAD
DE MICHIGAN**

La universidad de Michigan cuenta con una nueva materia: "Historia Armenia". "La realidad superó enormemente las expectativas que teníamos respecto de la materia, antes de la iniciación del curso" -comentó el Dr. Dennis Papazian.

A través de él los estudiantes han comprendido que "Armenia" nos es una simple palabra de un libro de historia sino que se trata de una nación que ha tenido importancia fundamental en el desarrollo cultural de la vida humana".

El curso abarca la historia desde el momento mismo del asentamiento de los armenios en el territorio hasta su estado actual. Los armenios, que nunca han tenido la oportunidad de encontrarse con hombres que hayan atravesado una masacre, pueden, ahora, calibrar el verdadero sentido de ese sanginario acontecimiento; y, a través de diapositivas y films, pueden apreciar la arquitectura, la escultura y las tradiciones armenias.

"El interés general acerca del curso ha agudizado mi interés por la lecturas armenias, hasta tal punto que leo toda publicación acerca de los armenios que cae en mis manos" - comenta Dwight Davidson, un estudiante de la universidad.

"Gracias al curso conocimos la real importancia de la tierra armenia, que por su estratégica ubicación ha sido un foco atrayente para los apetitos imperiales de muchos países, desde su más remota antigüedad. Ahora la conocemos y apreciamos de otra manera".

**Ervant Mardiguian donó
US\$ 30.000 a la Asociación
Cultural Tekeyan**

Sr. Ervant Mardiguian y Sra.

El Sr. Ervant Mardiguian, presidente de la U.G.A.B. de los EE.UU. y su esposa Helen hicieron una donación de 30.000 dólares a la Asociación Cultural Tekeyan.

Los Mardiguian siempre han traído su contribución

para la realización de importantes obras de la comunidad armenia.

Con sus donaciones se ha hecho posible la construcción del museo Mardiguian, sito en el Monasterio Armenio de Jerusalén.

Donación de US\$ 200.000.-

(Continúa de pág. 1)

Yervant Azadian, derecha, obsequia al Sr. George Deokmedjian, jefe de la Suprema Corte de Justicia de California; el libro editado por la A.C. Tekeyan.

El principal orador de la velada, el Sr. Yervant Azadian, agradeció profundamente la presencia del Sr. George Deokmedjian, Jefe de la Suprema Corte de Justicia de California, quien, con su presencia honró y dio mayor brillo a la reunión.

Como broche de oro el Sr. Arshag Dicranian ofreció unas palabras a los concurrentes, con las cuales quiso expresar su agradecimiento hacia todos los que colaboraron con la

obra. Los instó a seguir haciéndolo y prometió donar la misma suma que se recaudara esa noche. De modo que agregó 80.000 dólares a los 500.000 que ya habían donado.

Esa noche se reunieron más de 200.000 dólares a total beneficio de la escuela "Arshag Dicranian". Ese fue el gran broche de oro de la velada de la Asociación Cultural Tekeyan.

**Periódico Armenio
"SARDARABAD"**

Redacción y Administración
Encl. Nictco Vega 4779
Capital Federal

**Director
NAHABET
NAHABETIAN**

Corresponsalia, receptoría de avisos
y suscripciones en
BRASIL

Sr. S. Hrair Chahinian
Av. Casimiro 191 - Ap. 84
Cep. 05579 - SAN PABLO
TEL. 813-6731

URUGUAY
Sr. Alberto Kormanian
Brito del Pino 1472 Ap. 1
Montevideo: Tel. 98-7230

CORDOBA
Sr. Carlos Giovoglianian
Libertad 1890
Córdoba: Tel. 51-7409

Registro Nacional de Prop.
Intelectual: N° 1427944

SUIZO ARGENTINA
COMPAÑIA DE SEGUROS S.A.

Florida 537 P.22 1005 Cap. Fed.

Armenia: Club Inglés en Armenia

Recientemente, en Ereván, se ha fundado el Club Inglés bajo la dirección de Shahén Hamamdjian.

El club está abierto para todos aquellos que tengan conocimientos de inglés, aunque sean mínimos. A él asisten, especialmente, jóvenes que quieren conocer la forma de vida y costumbres de los países de habla inglesa.

Uno de los objetivos del club es crear guías de turismo que sirvan de intérpretes a turistas que hablen inglés.

El club cuenta con profesionales de distintas especialidades, quienes dictan con-

ferencias en idioma inglés.

Además, en la celebración de algunas festividades, son invitadas personalidades de distintas nacionalidades para disertar acerca de sus viajes y experiencias en otros países.

La idea de crear el grupo surgió de señor Shahén Hamamdjian, quien vivió durante mucho tiempo en Inglaterra, Francia, y Egipto, antes de establecerse en Armenia, en 1947.

El Señor Hamamdjian es profesor en el Instituto de Arte y Teatro de Ereván, habla seis idiomas y es autor de numerosos libros de lectura en lengua inglesa.

EN EL CENTRO SHAKESPEAROLOGICO DE EREVAN

Los problemas del estudio de la obra de Shakespeare ocupan un lugar importante y tienen antigua tradición en la historia del desarrollo del pensamiento público en Armenia.

Traducidas del inglés al armenio ya a partir de los años cincuenta del siglo XIX, las obras del gran dramaturgo fueron representadas en la escena armenia, ya en los años 60.

La traducción del armenio a la obra de Shakespeare

prosigue actualmente en el centro shakespeareológico, fundado en el Instituto de Bellas artes de la Academia de Ciencias de Armenia. Allí se realiza la edición del anuario "Shakespeareagán", en el que toman parte hombres de ciencia y literatura, y críticos teatrales de Armenia. Ya han sido publicados cinco tomos del anuario. Además, el centro ejecuta un gran trabajo preparativo para la edición en armenio de las obras completas.

Nueva Sede Para La Asociación Cultural Tekeyan En Montreal

La Comisión Directiva de la Asociación Cultural Tekeyan, filial Montreal, Canadá, nos informa que, debido a la gran actividad institucional, ha decidido trasladar su sede a un predio más amplio.

En verdad, la sede actual, que fue adquirida catorce años atrás, resulta insuficiente para la creciente actividad ya que, continuamente se tropieza con serias dificultades para la realización de actividades culturales y sociales.

La Asociación Cultural Tekeyan cuenta con una Subcomisión de Jóvenes, una Subcomisión de Damas; una Subcomisión Juvenil; el grupo de teatro "Hai Pem"; cine club; audición radial "Tekeyan" y el semanario "Abaká", con su redacción, impresión y administración.

Además, en la misma institución se llevan a cabo las actividades de la R.A.G. con su club "Eoyen Papazian".

Es el pensamiento de la Comisión Directiva que la adquisición de una propiedad acorde a las necesidades actuales, estaría en un valor cercano a los 500.000 dólares.

A tal efecto, se ha formado una Comisión Recaudadora, con una recaudación de 20.000 dólares.

Felicitaciones por la brillante decisión y la magnífica actividad de la Asociación Cultural Tekeyan, filial Montreal.

GORKY: PINTOR DE FAMA INTERNACIONAL

Arshile Gorky Adoian fue uno de los más grandes pintores de este siglo. Conocido como Gorky, sus obras alcanzaron fama internacional.

Uno de sus críticos, que se trata justamente de su sobrino, el Dr. Karlen Mooradian opina: "Podría resumir el arte de los dos últimos siglos con tres nombres: Cezanne, Picasso y Gorky".

La importancia de la obra de Gorky está en que puso sabor armenio al arte internacional.

Sus últimas cartas expresan sus deseos de dejar América, donde su arte no era profundamente entendido, para trasladarse a Ereván.

En resumen, Gorky ha sido uno de los pocos artistas armenios de renombre internacional del siglo XX.

Retrato de Akabi, Oleo

Mooradian señala que, como en todo artista, la obra de Gorky ha recibido influencias. En su caso, éstas son netamente armenias y no europeas, como algunos críticos consideran.

Sin duda, si observáramos con detenimiento muchos de sus retratos, encontraríamos en ellos todos los rasgos y facciones típicas del armenio. Incluso sus obras abstractas guardan recuerdos de Armenia: sus montañas, sus rocas, sus plantas; hasta el aire mismo es armenio.

A pesar de que se lo identifica mundialmente como americano, Gorky nació en Armenia, de la cual emigró luego de la guerra de 1914-1915, cuando tenía dieciséis años.

Suren Fesdjian Colabora con US\$22.000 Para El Colegio Arshak Dicranian

El Sr. Suren Fesdjian, conocido comerciante neoyorquino, trajo su colaboración de 22.000 dólares al Colegio "Arshak Dicranian".

El Sr. Fesdjian, donante habitual de las grandes obras, ha realizado hace poco tiempo, importantes donaciones a la Iglesia Apostólica Armenia y a diversas instituciones culturales y educacionales.

Miembro, desde hace años, de la U.G.A.B. mundial, el Sr. Fesdjian, siempre ha estado presente en todos aquellos asuntos que interesan a la comunidad.

Brasil: PAREN BAZARIAN AGRACIADO COM A BULA PAPAL

O conhecido filantropo Paren Bazarian acaba de ser agraciado pela sua entidade Vasken I - Patriarca de todos os Armenios - com uma bula papal especial pelos seus relevantes serviços prestados a Santa Igreja de Etchmiadzin.

O documento oficial foi lhe entregue pelo monsehor Davev Karibian -representante do Primaz Armenio para a America do Sul - na missa realizada no dia 28 de dezembro ultimo na Igreja Armenia Sao Jorge, em Sao Paulo.

Apos a cerimonia religiosa o homenageado ofereceu uma bela churrascada aos parentes e amigos. Durante a festa falaram varios oradores que enalteceram o espirito filantropico de Paren e de sua esposa Regina. Hai Surp Karibian salientou a importancia da ajuda significativa, dado pelo casal a reforma da Igreja Sao Jorge da coletividade armenia de S.Paulo, bem como a construcão do Seminario da Igreja de Santa Etchmiadzin na mae - patria Armenia.

Em seguida o sr. Mardiros Mordjian - secretario da UGAB - discorreu sobre as atividades de benemerencia do casal Paren e Regina, emite as quais a doaçao de um terreno de 200.000 metros quadrados e de bolsas de assistência social da UGAB - razao pela qual, ja em 1974, Paren Bazarian recebeu o titulo de Benemerito.

Em seguida, o Prof. Jacob Bazarian discorreu sobre a

biografia de seu irmao Paren, falando das mil peripicias e vicissitudes da vida de imigrantes, e a felicidade de ter encontrado na pessoa abnegada de Regina a esposa e companheira ideal. Juntos enfrentaram muitas dificuldades financeiras até que venceram.

A vida de Paren é um tipico exemplo de "self-made man" (o homem que se fez por si mesmo), começando no nada até chegar o que é.

Hoje Paren e Regina Bazarian estao usufruindo os resultados do seu arduo labor e dedicando-se inteiramente a obras da benemerencia e filantropia. A bula papal que acaba de receber é o reconhecimento público dessa idealismo e patriotismo. Nao ha no mundo maior felicidade do que o sentimento de que a existencia nao foi vivida em vao, do dever cumprido em relaçao a sua familia e a comunidade. Como dizso ditado popular: "Quem nao vive para servir, nao serve para viver". O exemplo de Paren e Regina Bazarian é fonte de inspiraçao para todos aqueles que querem viver uma vida plena de realizaçoes em prol da comunidade.

Falaram ainda o Comendador Karnig Bazarian (tambem irmão de Paren) e seu filho Mordjian. O homenageado recebeu um cartao de prata, oferecido pela sua esposa Regina, pelos seus filhos Artur e Ivany, genros Mouses e nora Vera.

ՍՍ.Ն ՓԱԻԼՈ

Վերն հրատարակուած գրքերուց ընտրուած քերականութիւնն է գոր ստացանք պրքիւնն, որ ազգային բարեխար Պր. Բառնէն Պապարեանին՝ Վեհափառ Հօր կողմէ ուղարկուող Կոնդակը Ս. Գեորգ եկեղեցւոյ մէջ Պատ. Փոխանորդ Հոգ. Տ. Տաքեւ ծ. վրդ. Գաբրիւսեան պատարագի արարողութեան կարդացած է, հայ եկեղեցւոյ եւ Ս. Էջմիածնին մատուցած իր քաղաքացիական քաջամտութիւնն ընդհանրապէս համար: Սարտարապատ այս առիթու կը ընդհանրէ Պրքիւս-

հայ ազգային բարեխար Պր. Պապարեանը:

***

Ազգային Առաջնորդարանի Դիւանէն ստացուած տեղեկութեան մը համաձայն, 21 Փետրուարին Վախճանաձէ Տ. Քաղէ ԲՅՆՅ. Քամճեան, որուն օժանդակութեամբ կատարուած էր Պրքիւսացոյ Հայր. Պատ. Վախճանորդ Հոգ. Տ. Տաքեւ ծ. վրդ. Գաբրիւսեան: Սարտարապատ կը գտնուի Վախճանցիական պարագաներուն եւ շրջանի հոգեւոր գովիւնն ու վարչութեան:

Sucesso do livro de Jacob Bazarian

"O Problema da Verdade", de autoria de Jacob Bazarian, ja vendeu mais de dez mil exemplares. Num pais como o Brasil em que a vendagem normal é de dois o tres mil, é

muito significativo esse sucesso, ainda mais por se tratar de uma obra filosofica. Nossos sinceros votos ao Autor para que escreva novos livros do mesmo gabarito.

ESTUDIO JURIDICO

Dr. Bautista KUYUMDJIAN
Tucuman 1438-Piso 7

Tel.: 40-6809
40-7112
49-7049

EDITORIAL

¿Cuál fue, es y Será el Papel Protagónico del Pueblo Armenio?

"La respuesta a esta observación constituye la razón de nuestra existencia como Organización Demócrata Liberal Armenia.

Nosotros apreciamos el devenir evolutivo de nuestra patria, fruto del esfuerzo y sacrificio del pueblo armenio. El ha sido el protagonista y el responsable de su florecimiento social, económico y cultural; y por sobre todas las cosas, de la conservación de nuestra nacionalidad.

Es decir que valoramos su rol protagónico en el mantenimiento de la armenidad. Si el no hubiese interpretado la importancia de este apostolado, la diáspora armenia no existiría hoy.

Por tales razones es que somos leales a la patria armenia; queremos demostrar que amar a Armenia no significa ser adepto al régimen imperante; siempre lucharemos por preservar los principios democráticos, los derechos individuales, la libertad de pensamiento y expresión, así como incentivar la iniciativa personal, elementos que constituyen los derechos inherentes al hombre.

Los esfuerzos de los enemigos de la patria en el sentido de mostrar ante los distintos gobiernos que nos cobijan en todo el mundo, el sentir patriótico de los armenios de la diáspora bajo tintes equivocados, se vuelven estériles gracias a nuestra convicción; por ello, desechamos la difusión, entre nosotros, de la errónea creencia que para amar a Armenia con sinceridad hay que integrar las filas pro-comunistas.

Sabemos que nuestro trabajo es más que difícil en el sentido ideológico y por ello nos lamentamos de esos intelectuales que se mantienen indiferentes a todo el esfuerzo realizado por nosotros y a veces lo desdeñan, por supuesto que sin comprendernos.

Como Ramgavar no podemos brindar posiciones ni beneficios a nuestros adeptos como pueden aquellos partidos que trabajan y se mantienen en su suelo patrio.

La Organización Demócrata Liberal Armenia es un centro educacional para esa enseñanza en nuestras colectividades.

Nuestro deber es y será unir a todos los armenios bajo la

Para nosotros, la lucha por mantener la armenidad abarca toda la diáspora, puesto que el mantenimiento de la armenidad en la patria, es inherente a ella.

Para los armenios de la diáspora, los medios de conservar la armenidad son diversos:

1. El amor a la nación armenia.
2. Amor, respeto y defensa de los principios de la Iglesia Armenia.
3. Las bases de la cultura armenia; educación, difusión, cátedra y prensa.

La Organización Demócrata Liberal Armenia ha contribuido y contribuye, tomando a su cargo una u otro de los medios de acuerdo con las necesidades antes mencionadas.

Así es, por ejemplo, como, cuando peligró la existencia y estabilidad de la Iglesia armenia en algunas comunidades Ramgavarium se hizo cargo directamente de su defensa. La Organización Demócrata Liberal Armenia, desde su fundación hasta hoy, es el respaldo y el protector incondicional de la Unión General Armenia de Beneficencia, con el apoyo económico de sus integrantes así como con las fuerzas partidarias para que pueda realizar su misión cultural, educacional y armenística en toda la diáspora.

En los altibajos de la vida comunitaria en los diversos países donde no hay una autoridad que represente a la madre patria, para poder mantener el rumbo de la nave de la armenidad, el partido Ramgavar es el timón que guía en los avatares del devenir de la historia, con seguro destino".

INGRESO A LA UNIVERSIDAD

Durante los meses de enero y febrero se desarrollaron los cursos de ingreso para las diferentes Facultades de la Universidad de Buenos Aires.

Como todos los años, el número de aspirantes a las diferentes carreras es superior al cupo establecido.

Este año ese número es de 39.466 aspirantes para los que sólo hay 9839 vacantes. La situación no difiere mucho de los años anteriores, a lo largo de los cuales se ha evidenciado una orientación no conveniente a las necesidades del país.

En 1977, las carreras tradicionales abarcaron el 60% del total de vacantes; en 1978, el 61% y en 1979, el 61,3%.

LA PRENSA

DIARIO DE LA MAÑANA

El Congreso Comunista de Moscú

Con los ribetes propios, ya tradicionales, de un magno espectáculo, se desarrolló durante cinco días en Moscú el XXVI Congreso del partido Comunista de la Unión Soviética, el más poderoso, y con imperio sobre el resto de las agrupaciones similares en Europa, Asia, África y América. Las sesiones, en las que la manifestación más reiterada fue la del aplauso a los amos del poder soviético, no abarcaron tema o asunto alguno que no estuviese previamente resuelto en las arcaicas del gran cuarto de máquinas del partido. Los discursos se sucedieron según un orden prefijado de antemano, excluyéndose todo debate del que pudiese resultar una actitud o posición distinta de las previamente acordadas.

En rigor, el número de delegados -más de 5.000- hacía imposible todo cambio de opiniones, inimaginable en un régimen en que la disidencia constituye el delito por antonomasia. La magra crónica del Congreso resulta asimismo de la ausencia de periodistas occidentales. Del cónclave sólo salieron gacetas dictadas por "la voz del amo", la única permitida, dedicándose el mayor espacio al discurso de cuatro horas pronunciado por el jefe del gobierno, Leonid Brezhnev. El partido Comunista italiano no pudo presentar en el Congreso su moción para que la Unión Soviética retire sus tropas de Afganistán y encare una solución política del problema. Sólo se le permitió que en la sede de los sindicatos rusos diera a conocer el sentido general de su iniciativa, en la que incluyó la salvedad de que entre ambos partidos comunistas, el italiano y el ruso, deben buscarse las condiciones para una "comprensión mutua".

La reelección de los 280

miembros del "politburó" fue la prueba cabal de que la camarilla Brezhnev continúa manejando el aparato partidario o, tal vez, señal significativa de que no encuentran fuera de ellos a quienes, en grado suficiente de lealtad o sumisión, sean dignos de sucederlos. La edad promedio de los reelectos supera los 70 años, y a juicio de los observadores de la escena soviética esa circunstancia podría incidir desfavorablemente en el curso de los próximos cinco años otorgados nuevamente a la dirección partidaria.

El consabido "nuevo plan quinquenal" demandó buena parte de las sesiones del Congreso, no para debatirlo, sino para aprobar a libro cerrado sus capítulos más importantes. Se advierte, una vez más, que la industria pesada volverá a prevalecer sobre el consumo, esto es, los cañones sobre la manteca. Entretanto, el desagrado seguirá manifestándose en voz baja y correspondrá a los jerarcas del Kremlin conjugar en futuro la "felicidad" del pueblo ruso, como vienen haciéndolo desde 1917.

No hubo esta vez, como en tiempos de Stalin y Khrushchev, ningún hecho, ninguna palabra, que diese cuenta de un clima de exaltación o de histriónismo y jactancias no podría responder sino a las muchas preocupaciones y problemas que envuelven estos días el ánimo de la máxima jerarquía soviética, Polonia, Afganistán, el cumplimiento de los acuerdos de Helsinki (en la Conferencia de Madrid la Unión Soviética fue severamente acusada de violarlos), la denuncia en el sentido de que Rusia es hoy por hoy la nodriza del terrorismo mundial, la probada participación de Moscú y de varios de sus satélites en la

provisión de armas a la guerrilla salvadoreña y, sobre todo, la nueva actitud asumida por el presidente Reagan en materia de política exterior, han dictado, evidentemente, al señor Brezhnev, un comportamiento en el que la mesura y el "ver más allá" han sido sus mejores consejos.

Pero junto con estas situaciones, que sumadas configuran un panorama desconocido hasta ahora en la Unión Soviética, se observa que en el ánimo de la jerarquía soviética ha gravitado, seguramente, la persistente declinación de la economía rusa y el fracaso del sistema colectivo en todo el orbe del vasto imperio bolchevique, desde Siberia hasta el muro de Berlín, desde el sudeste asiático hasta las "posesiones" africanas y desde la siempre maltrecha Cuba hasta los problemas de Nicaragua. En todos esos países los menos que modestos niveles de vida constituyen una realidad cotidiana, correlativos a la existencia de una baja producción y de una disminuida productividad, todo ello en el marco de un régimen donde las libertades básicas individuales no existen.

No sólo Moscú tiene conciencia del bajo lugar que ocupa en este orden de cosas, en abierto contraste con el mundo occidental, sino también de que en los pueblos que mantiene sojuzgados no se carece por entero de información relativa a la existencia de otros niveles de vida en el mundo no comunista.

Esa disparidad creciente constituye un reto al colectivismo bolchevique. Moscú parece encorarlo por la peligrosa vía de una carrera armamentista que la demandaría anualmente el 15 por ciento de su PBI.

Medicina:

¿Controló su presión arterial?

por. Dr. Jorge L. Balassanian

La hipertensión arterial es, actualmente, una de las enfermedades que más preocupan a la medicina y a la salud pública en general. En base a datos estadísticos, un 15 por ciento de las personas mayores de 35 años presenta cifras anormalmente altas de la presión arterial, de las cuales sólo el 50 por ciento está identificada, y apenas un 15 por ciento de la población total hipertensa recibe un tratamiento eficaz.

Si bien ciertas cifras de presión arterial sistólica (máxima) o diastólica (mínima) encuadran dentro de las consideradas normales, el límite entre la normalidad y el comienzo de la anomalía es absolutamente arbitrario

ya que la edad, el sexo y ciertas etapas de la vida -niñez, vejez, embarazo- deben ser tenidos en cuenta para establecer la existencia de hipertensión arterial. Sin embargo, a manera de referencia, una persona en la edad media de la vida la consideramos hipertensa si su tensión es de 160/100 o superior.

Existen una serie de elementos que actúan predisponiendo al desarrollo de la hipertensión arterial conocidos con el nombre genérico de "factores de riesgo": Obesidad, ingestión excesiva de alimentos salados y abuso de la sal en las comidas, tensión emocional (stress), alcohol, herencia, estilo de vida se-

dentario, etc.

La hipertensión arterial es en un buen número de casos un hallazgo accidental en una evaluación del estado de salud de un individuo que va al médico por otros motivos. No obstante, toda persona con sensación de vértigos o mareos, pesadez de cabeza o cefaleas -que tienen la característica de ser especialmente matinales, al despertar, y con localización preferentemente occipital (dolor de nuca) - palpitaciones, ansiedad, irritabilidad, zumbidos de oído, sensación de cosquilleo y dolor en las extremidades, debe consultar a su médico a la brevedad a fin de descartar o de lo contrario tratar su hipertensión arterial.

INICIACION DEL CURSO LECTIVO 1981 EN EL INSTITUTO MARIE MANOOGIAN

Con la presencia del obispo David Sahaguan, miembros de la Comisión Directiva de la U.G.A.B., invitados especiales, directores de armenio y castellano y profesores, se realizó la inauguración del curso lectivo 1981 en el Instituto "Marie Manoogian".

En el transcurso del acto, se puso en funciones al nuevo rector del establecimiento, Sr. Adolfo Kutundjian, quien desde hace años, se desempeña como profesor de geografía del Instituto.

El presidente de la U.G.A.B., Sr. José Yousefian,

había el alumno Sislian durante la ceremonia de apertura del ciclo lectivo 1981

hizo uso de la palabra para dar la bienvenida a los nuevos alumnos y agradecer toda la colaboración y los logros obtenidos por el Dr. Pascual Ohanian, quien se desempeñó como rector del Instituto desde la iniciación del mismo.

Este año se inicia un nuevo ciclo en la vida del Instituto "Marie Manoogian": la escuela secundaria cuenta con un nuevo rector y la escuela primaria se traslada a las nuevas instalaciones del com-

plejo educacional, social y deportivo "Alex Manoogian".

Luego, el presidente de la Comisión Educacional de la U.G.A.B., Sr. Ardashes Vanneskehan, leyó el acta con la cual se puso en funciones al nuevo rector.

A continuación, la Directora de la Sección Primaria y Jardín de Infantes, Sra. Maria de Simikian, dirigió unas palabras a los alumnos.

El acto se cerró con el mensaje y la bendición del obispo David Sahaguan.

Lic. Adolfo Kutundjian

EGRESADOS EN LONDRES

En su paso por Londres, los egresados del Instituto "Marie Manoogian" fueron agasajados por la Comisión Directiva de la U.G.A.B. de dicha ciudad.

El grupo se encontró en Londres, de regreso de su viaje a la Madre Patria, acompañado por el Director de Armenia del Colegio, Sr. Kevork Marashlian, y su señora, Vartiter.

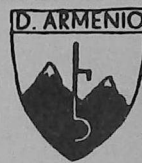
La apertura del agasajo, realizado en la Casa Armenia de Londres, estuvo a cargo del secretario de la U.G.A.B., Sr. Garbis Esaian, quien, luego de presentar a los alumnos, se refirió a la brillante labor educacional del Instituto.

La velada fue amenizada por canciones armenias entonadas por el grupo de viajeros, a continuación de lo cual, la Sra. Tashujh Dedeian recitó "Lusavorchi Ganteg" de Hovhannes Tumanian.

Desde luego, la Comisión de Damas se hizo presente con típicas comidas armenias que contribuyeron a acrecentar el ambiente de alegría general.

Hacia la finalización de la reunión, le fue entregado el libro "The Armenians" al Sr. Marashlian, para la biblioteca del Colegio; luego de lo cual todos entonaron la marcha de "Sardarabad", con lo que concluyó la jornada.

Armenio 2 v. Dalmine 1

Jugado en Defensores de Belgrano, donde Armenio actuó como local.

Árbitro: Rubén Torres.

Deportivo Armenio: Parsechian; Avilés (41 minutos del primer tiempo, Luna), Navarro, Menegueti y Di Placido; Leone, Soria (capitán) y Acuña; Saá, Comerzi y H. López (44 del segundo periodo, Pagiola). Suplentes: Polito, Moya y Lannotti. Director técnico, Marcos Conigliaro.

Villa Dalmine: Bignone (13 minutos del segundo tiempo, Rojo); Pintos, Schaer, Carrica y Felipe; conte (capitán), Gutiérrez (29 minutos del segundo periodo, Pérez) e Iffrán; Mazzola, Letanú y H. Fernández. Suplentes: Garcia, Massetta y Avila. Director técnico, José B. Leonardi.

Primer tiempo: No hubo

goles.

Segundo tiempo: 16 minutos, Saá (A); 27, Luna (A); 28, H. Fernández (VD). A los 42 minutos fue expulsado Felipe (VD) por juego brusco.

Tercera: Armenio 3, Dalmine 2.

Recaudación: \$5.653.000

Justo triunfo de Armenio. Durante la primera etapa del partido sin poder lograr la apertura del score. En el segundo periodo merced a la labor de Acuña el local se puso en ventaja. El partido creció en emotividad con el correr de los minutos hasta que se dio la pitada final.

Campeonato de la. B

Clubes	J. G. E. P.				Pts.	Goles		Local		Visitante		
	J.	G.	E.	P.		F.	C.	G.	E.	P.	G.	E.
Quilmes	3	3	-	-	6	8	1	2	-	-	1	-
Itabaco	3	2	1	-	5	5	3	1	-	-	1	-
Chicago	3	2	1	-	5	5	3	1	-	-	1	-
Español	3	2	1	-	5	4	2	1	-	-	1	-
Morón	3	1	2	-	4	5	2	1	1	-	1	-
Banfield	3	1	2	-	4	5	3	-	1	-	1	-
Estudiantes	3	1	2	-	4	4	2	-	1	-	1	-
All Boys	3	1	2	-	4	4	3	1	-	-	1	-
Armenio	3	2	-	1	4	4	3	1	-	1	-	1
El Porvenir	3	1	1	1	3	3	3	-	1	-	1	-
Talleres	3	1	1	1	3	2	2	-	1	1	-	-
Def. Belgrano	3	1	1	1	3	4	5	-	1	1	-	1
G. y Esgrima	3	1	1	1	3	2	3	-	1	-	1	-
Los Andes	3	1	-	2	2	4	1	-	-	-	1	-
Dalmine	3	1	-	2	2	4	5	-	-	1	-	1
Aite. Brown	3	1	-	2	2	3	5	-	-	1	-	1
Arg. Quilmes	3	-	2	1	2	3	5	-	-	1	-	2
Almagro	3	-	2	1	2	4	4	-	-	1	-	1
Adriana	3	-	1	2	1	4	4	-	-	1	-	2
Tigre	3	-	1	2	1	4	4	-	-	1	-	1
Temperley	3	-	1	2	1	5	5	-	-	1	-	1
Arsenal	3	-	-	3	0	2	6	-	-	2	-	-

Total de goles: 75. En igualdad de puntos se fijan las posiciones por diferencia entre tantos a favor y en contra y luego por mayor número de aquéllos.

La próxima fecha

Con los números del PRODE N° 398, éstos son los partidos, con los locales en primer término, de la cuarta fecha del campeonato de primera B que se efectuará el sábado próximo, a las 16.30

- 9 - Villa Dalmine v. All Boys
- 10 - Estudiantes v. Quilmes
- 11 - Atlanta v. Tigre
- 12 - Defensores de Belgrano v. Deportivo Morón
- 13 - Banfield v. Temperley
- Los Andes v. Español
- Arsenal v. Talleres
- Nueva Chicago v. Italiano
- Almirante Brown v. Armenio
- Arg. de Quilmes v. Almagro
- Gimnasia v. El Porvenir

Petrosian Campeón

La prensa especializada comentó muy estruendosamente el triunfo que en Erevan consiguió el año pasado Arshak Petrosian, un joven de 30 años, que no tiene ninguna relación con el ex campeón del mundo, y verdadero revolucionador del juego, Tigran.

Gran jugador de torneos,

es la primera vez que deja atrás a grandes maestros como Mithel Thal, Romanishin Tukmakov y Vaganian. El elogio fácil prontamente señala que Arshak desarrolló en ese torneo, un juego creativo y revelador y que el ambiente se encuentra frente a una nueva figura.

DONACIONES A SARDARABAD

REGISTROS:

El pasado 4 de febrero, el Sr. Vahan Kalfayan y su señora, Margarita K. de Kalfayan, cumplieron las bodas de plata. Felicitaciones y augurios de dicha a las familias Kalfayan y Kapelian, por tan grato acontecimiento.

Mihran Sarafian y Sra. por cumplirse el primer año del fallecimiento del Sr. Haigazun Tchalian, donan \$200.000 • Eugenia Surenian, con motivo de haber recibido de Contador Público Nacional su hijo Julio Jorge dona \$100.000

EN GALERIA ARMENIA SU GALERIA

Av. Santa Fé 1556

Hermosos locales desde
U\$S70.000 hasta U\$S 250.000

INFORMES AKIAN

Av. Santa Fe 1570

Teléfonos: 41-1465 41-1482

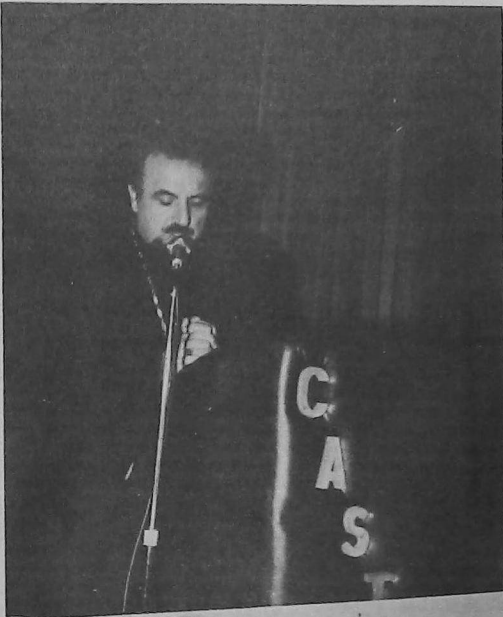
44-6755

SE NECESITA EMPLEADO/A PARA BOUTIQUE COMPETENTE buena presencia buen sueldo Santa Fe 1570

RIGAR'S
Comisaria exclusiva

Աւելի քան 200,000 տոլար եւս հանգանակուեցաւ Արշակ Տիգրանեան վարժարանի հիմնադրամին ի նպաստ

★ ՅԱՐԴ ԼԱՆԳԱՆԱԿՈՒԱԾ ԳՈՒՄԱՐԸ ԸՆԿՆԱԻ ԱՒԵԼԻ ՔԱՆ ՄԷԿ ՄԻԼԻՈՆ ՏՈԼԱՐԻ
★ ԲԱՐԵՐԱՐ ՊՐՆ. Ա. ՏԻԳՐԱՆԵԱՆ \$80,000 ԵՒՍ ՆՈՒԻՐԵՑ ՎԱՐՇԱՐԱՆԻ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻՆ

Ամերիկացոյց Արեւմտեան ինտի Առաջնորդ Վաչէ Արք. Յայտնեան կը կատարէ շահաբաժնեան փոխան խօսքը:

Հայրենի Արուեստագէտներ Լուս Անճելլաի Մէջ

ԱՒԵԼԻ ՔԱՆ 1000 ՀՈԳԻ ՆԵՐՎԱՑ ԵՂԱԻ Թ.Մ.Մ.-Ի ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԾ ԸՄՄԵՐԳԻՆ

Հայրենի արուեստագէտներու խումբ մը Յուժուար ամառան ատաղջին երկու շաբաթներու ընթացքին այցելեց Լուս Անճելլա: Ուսուցիչն իմաստ կը կազմէին երգչուհի՝ Պելլա Դարբինեան, բեմանչիստ՝ Հրաչիկ Մուրատեան, սուտուկահար՝ ծիփան Գասպարեան, ամուսնոց՝ Վարտիա Ապանեան, դաշնակարուհի՝ Նաթիլա Պողոսեան: Խումբը կը զինուորըր ծանօթ բանաստեղծ, Մշակութային Կապի Կոմիտէի փոխնախագահ՝ Վահագն Դաւթեան: Ուսուցիչ կ'ընկերանար նաեւ Հայաստանի Ռատիոյի եւ Պատկերաըստփիլոսոփիոյի փոխնախագահ՝ Շահէ Տատուրեան:

Ուրբաթ, Յունուար 16-ին, աւելի քան հազար հայրենակիցներ փութացան էին Հայ Աւետ. Եկեղեցւոյ Աւաղեան Սրահը, ուր տեղի ունեցաւ մեծ համերգ եւ

արուեստագէտներու կողմէ: Լուս Անճելլայի Թէքէեան Մշակ. Միութեան ատենապետ՝ Պրն. Գէորգ Բիւֆէլեանի բացման խօսքին յաջորդեց բանաստեղծ Վահագրն Դաւթեանի ողբոյն խօսքը: Բեմանչիստ Հրաչիկ Մուրատեան հմայեց ներկաները, նուազելով ժողովրդական երգեր. սուտուկահար ծիփան Գասպարեան հրճուեցուց ներկաները, նուազելով Սայաթ Նուփալէն աշուղական երգեր: Պելլա Դարբինեան իր թաւշային ձայնով դիմեց ներկաները, երգելով Գուսան Շահէնէն, Միրանկուլեանէն եւ Գուսան Երամէն: Երկույթին զգաթնակէտն զգական ելոյթներ, հայրենի էր ամուսնոց Վարտիա Ապանեանի ելոյթները, որոնք խոր զգացումներով երկտրականացուցին բոլոր ներկաները:

Գալիֆորնիոյ Նոր Օրթերթէն կը տեղեկանանք

Ամերիկայի բարերար Արշակ Տիգրանեանի անուն հիմնուած հայանոծ շրջանին մէջ կառուցուող վարժարանի համար, անցեալ փետրուար 8-ին տեղի ունեցող է նոտիա-հատարի ճաշկերոյց մը, որուն մասնակցած են մօտ չորս հարիւր ազգայիններ ապահովելով աւելի քան երկու հարիւր հազար տոլար, որով ընդհանուր գումարը բարձրացած է աւելի քան մէկ միլիոն տոլարի:

Այս առթիւ ներկայ գտնուած են ի միջի այլոց, ճաշկերոյցը հովանաւորող Հայց. Եկեղեցիի Արեւմտեան Թեմի Առաջնորդ Գեղ. Տ. Վաչէ Արք. Յովակիմեան բարերարներ՝ Տէր եւ Տիկին Արշակ Տիգրանեան, Գալիֆորնիոյ Ընդհ. դատախազ Պր. Ճորճ Տօքսթեան եւ Տիկինը Կորիս, Թէքէեան Արշակուպէի Միութեան Ամերիկայի Կեդրոնական Վարչութեան Ատենապետ Պր. Երուանդ Ապանեան, Թ.Մ.Մ.ի Դպրոցաշինութեան Յանձնախումբի ատենապետ Պր. Գեորգ Մանտուեան, ճաշկերոյցի կազմակերպիչ յանձնախումբի ատենապետուհի Տոթ. Ա. Օրջանեան: The Armenian Observer շաբաթաթերթի խմբագիր Պր. Օշին Քէշիշեան ստանձնած է հանդիսավարի եւ նոտիա-հատարը ղեկավարողի պաշտօնները:

հայեցի նոր շունչ ու աւելի բերած են այդ շրջանին:

Մ. Նահանգներու հայութիւնը, որ ցրուած է ուրք միլիոն քառակուսի քիլոմետր տարածութեան մը վրայ, ունի իր հայանոծ շրջանները, ուր պայման է անդրադառնալ անոնց եւ տալ, հայեան դատարարակութիւն:

Մ. Նահանգներու հայութիւնը, անցեալի մէջ, մնացած է միայն բարերար, հասած է աշխարհի չորս ծագերուն գտնուող կարօտեալներուն, մասնակցութիւնը բերած վարժարաններու, եկեղեցիներու շինութեան, ստանալով ինքզինք:

Հ.Բ.Ը.Միութեան կեդրոնական տեղիին Երուանդ Մ. Նահանգներ փոխադրութիւնը եղած է բարեկալ գույցայի պոսիին մը, որ զարկ տրուած հայ նորահաս սերունդներուն անհրաժեշտ պատրաստութեան, որպէս հայր:

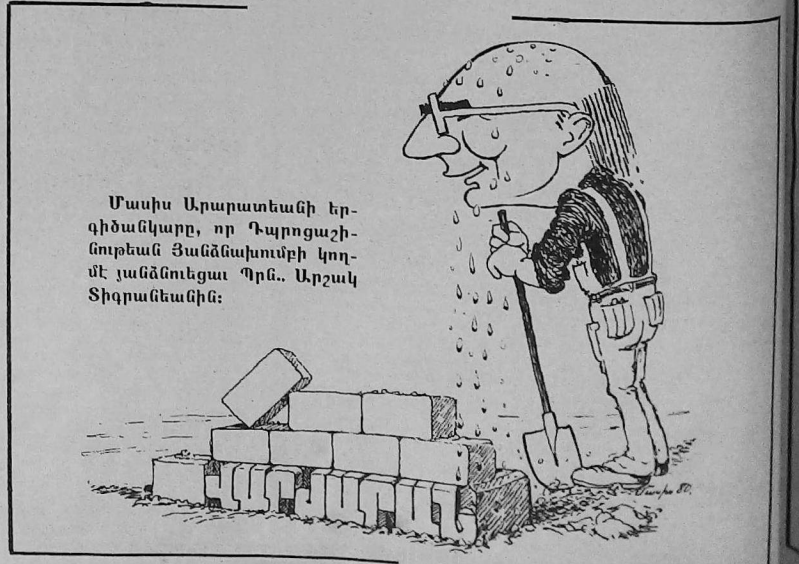
Կապալով դուրս է թլ կողմ ու պիտի գտնուին ինքնատուացներ, բայց անպայման կարեւոր թիւ մը պիտի կազմեն ազգային սիրով ու ոգեկրթութեամբ ստորոտածներ ու պիտի շարունակեն պանծացներ հայ անունը:

Ասէն մէկ բարձրացող վարժարան կը նստի ներկայումս արտի օր: Անպայման հոյսով պիտի տա: Կր բաւ բարձրացող պատերն ենք ոյի դէն ու լարատեն:

Թէքէեան Մշակութային Միութեան Արշակ Տիգրանեան վարժարանը Հայիկուտի շրջանին համար անհրաժեշտութիւն մըն էր, նկատելով որ մեծ թիւ մը կազմել պիտի են Լիւսանանց եւ Հայաստանէն արտագաղթող հայ ընտանքներ, որոնք, կապալած շունչը թէ

Հայիկուտի մէջ կառուցուող Թէքէեան Մշակութային Միութեան Արշակ Տիգրանեան վարժարանին շահաբաժնեան փոխան Կապի Կոմիտէի փոխնախագահ Վահագն Դաւթեան, Արեւմտեան Կապի Կոմիտէի փոխնախագահ Վահագն Դաւթեան, Արեւմտեան Կապի Կոմիտէի փոխնախագահ Վահագն Դաւթեան, Արեւմտեան Կապի Կոմիտէի փոխնախագահ Վահագն Դաւթեան, Արեւմտեան Կապի Կոմիտէի փոխնախագահ Վահագն Դաւթեան:

Մասիս Արարատեանի երգիծանկարը, որ Դպրոցաշինութեան Յանձնախումբի կողմէ յանձնուեցաւ Պրն. Արշակ Տիգրանեանին:

ՈՒՐՈՒԿՈՒԱՅ ԻԱՏԻՕ ԱՐՄԵՆԵԱՅԻ ԱՄՕԹԱԼԻ ԵԼՈՅԹՆԵՐԸ

Ասեմը մը ի վեր, Սերուհրուհի Թատիս Արմենիան փակած է ճաշատեղիէ լուսնալուսնակներէն զուրկ դիւանապահները, գրգռաւորները ու պատակաւորները:

Սեփեղիքը այլևս ճանձիկ է ճանձոր արտայայտելու եւ պայքարին, Տեւեարար նուազ այնպիսի որովհետեւ կը Տեւեի հեռուամասնաբաններուն կամ հեռու շեռերի, որպէս անձաճ ըսի-բաններ, որոնք ցրտագոյն են սրտակի:

Բայց զարմար պատճառեց ասրիսեփեղիքայն Տատարակուեան, — որ անասուայ արձակուրդի օրերը անցնելու Տամար այցելած կը բոյր կը Տիր Սերուհրուհի Բիրիւսայիս եւ Բունեա Տէ կաթիլ օտտայայերը — անոր անասալած ու անօխի կը յիշուրը, որով կը զատապարտակը անոց ճախած դրամը, որպէս ազգային զգացումը ցարդուած է անօգուտ տարրը:

Եւ անշուշտ, Թատիս Արմենի կը մտնար ի՛նչ որպէս

գրատարձիկային երկիր, Սերուհրուհի անուանական մեծ նպատակաւ կրտսեր արիւնքի մարտիկային այցելուեցին եւ անոր աստաճեմուտներն: Մտայ մը այն անձերը, որոնց կ'ակնարկէ Թատիս Արմենիան, ասանց անուն տայու, Տարիք տա Տարիք, կը պատկանին արիւնքի մարտիկային հրեկնց նրիսեան ու բարոյական նպատար բերողները, որպէս Տարարմաններ, փոքրահամներ եւ նուիրատու ազգայիններ, որոնք կրտսերը ունին նաև իրենց սեփական կեանքը ապրելու եւ փոխելու, զանկ անասուային փոքր շրջանի մը մէջ:

Եթէ Թատիս Արմենիա կրտսերը որ այդ ճախերէն մտաւ մըն այ իրեն Տունն, այդ տարրեր Տարք է եւ ասոր այ բոլոր կեանք կայ:

Տեւեարարիկ երկիր մը ասուծ գիրք եւ խօսքի պատմիկներ շարաշուկ կը նրշանակի գայն փարիսեփեղիք: Սերի խօսք չունինք:

Երեւանի Օփերայի Թատրոնը վերանորոգումը եւ վերսկսած իր ներկայացումները

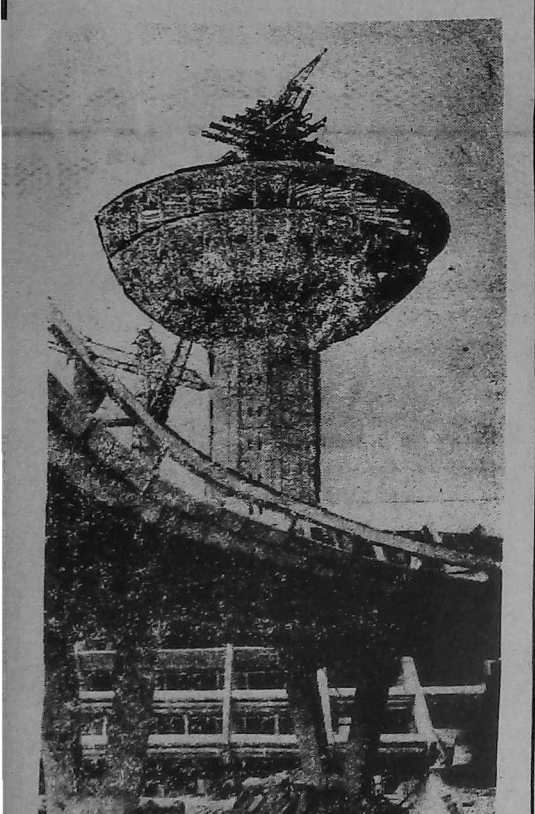
Երեւանի Օփերան, որ վերանորոգումն էր վերջերս րացաւ իր զանգեր, կատարած է բազմաթիւ փոփոխութիւններ: Երաժշտական մշակութիւն այդ ասանքը ներկայիս ունի պատարկման տակի մեծ կատարիստներ, սակայն չբեկ է եւ զարգարուն: Անոր գլխաւոր զարդն է բիրբղապակի մեծ ջահը, որ ունի երկարկամի շինութեան մը բարձրութիւնը եւ բազիկացած է մետաղէ եօթը Տազար մտները, Տատարում է ոչ թէ զորմատներ, ուր պատարտուած է, այլ Օփերայի զանգի մէջ: Եօթը Տազի երեք օրան ընկազգին գայն զարդարած են բիրբղապակի 27

Տազար կախիկներով: Ջահին զանգան կազմերը գրքուած են չորս փոքր ջահեր, որոնք տակի կը պաշտպանեն ու կը Տարտապեն զանգի մեծ ջահը: Զայ մտնազկաներն ու փարպեաները իրենց ամբողջ Տարտապեն իրենք ի գործ դրած են ինտրոնին արժանի յուստորութիւն տայու Տամար: Այդ նպատակով այ պատարտուած են 550 կգակի ջահեր, որոնց իւրաքանչիւր խաւերը գեղեցիկ ներդաշնակութիւն կը կազմէ շինութեան ներքին շարաշուկներու Տեւեարարմաններու այդ աշխատանքը գնահատուած է Տատարարի պետական մրցանակով:

Երկու տողով Ժառանգութիւն

Ժողովուրդի մը ցեղային շատրիները ժառանգական են: Յատկութիւններ, որոնք դարերու ընդերքէն կը հասնին իրեն թողն ու կը փոխանցուին սերունդ սերունդ:

Արտարապատ, սպանընէ բանին մէջ արձագանց եղաւ երեսնցի տասներկու աննա Դաւիթ Յարտիսեանին ցուցարարած բացառիկ ստղանից, մաթեմատիկայի մէջ, որով իրաւունք կրտսեր անասարտական ուսան հետեղելու: Մեզի ճանքը է որչի օտարած մը Մերկերեանը, որ հաշուի մեթոտներու վարպետ հանդիսացաւ Խ. Միտրեան եւ Տայատանի մէջ: Արատոր որբան խոր, անբան հասուն կ'ըլլաւ ու կենաստու տուած պտուղը:

ՆՈՐ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄ — Երեւանի միջազգային օդակայանի գլխաւոր աշտարակը կը բարձրանայ յարթակն կերպով երբ շինարարական աշխատանքները կը մտնեն իրենց աւարտին: Կը սպասուի որ նոր օդակայանը ամբողջանայ Նոյեմբեր ամսուան մէջ երբ բովանդակ երկրին մէջ մեծ շուճով ու անմախրնթաց կերպով պիտի նշուի Հայաստանի մէջ սովետական կարգերու հաստատման 80-ամեակը: Օդակայանի նոր շէնքով այսուհետեւ Երեւան պիտի դառնայ միջազգային երթիւնքի կայան կարեւոր կեդրոն մը:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Տ.Տ. Վազգէ Եւ Ասեմայն Հայոց Կարողիկոսի եպիսկոպոսեան գումարած Գերագոյն Հոգեւոր Խորհրդի 1981 թվականի հունվարի 16-ի նիստու, Արարատյան հայրապետական թեմի առաջնորդական փոխանորդ Եւանակից Տ. Արսէն Եպիսկոպոս Բերբերյան, ի տեղի նորոգ հանգուցայ Տ. Կոսիտա արքեպիսկոպոս Տեր-Անտեփանյան: Ասեմայն Հայոց Հայրապետը 30 Հունվար 1981 թվականի Իր կողակով հրապարակեց սույն Եւանակուր:

Սույն թվականի Փետրվարի 5-ին, կիրակի օրը, Երեւանի Սուրբ Սարգիս առաջնորդանիս Եկեղեցու իր անդրեկի պատարազ սատուցեց Արարատյան հայրապետական թեմի առաջնորդական նոր փոխանորդ Տ. Արսէն Եպիսկոպոս Բերբերյանը:

Պատարագի ընթացքու ընթացիկ հայրապետական վերոհիշյալ նուղակը, որից հետո Վեճապատ Հայրապետը շնորհագրեց Տ. Արսէն Եպիսկոպոսին Եւ Իր պատգամն ու օրհնությունները բաշխեց քահանայից դասին, թեանական եւ կեկեցական վարչութիւնց անդամներին եւ հովատացյալ ժողովուրդին:

Հալարտ սուրբ պատարագի թեանական խորհուրդը, ի պատիվ Վեճապատ Հայրապետի եւ առաջնորդական նոր փոխանորդի, անշխրոյ տվեց ԱՆԻՅ հյուրանոցու:

Ճաշկերպութիւն Երեւա Էին ՀՍՍՀ Միւնիստրների խորհրդին արերեր հայ կեկեցու գործերի խորհրդի նախագահ Տիար Ռուբեն Կարապետար եւ տեղակալ Անդրանիկ Հարաբաջանը:

Ճաշկերպութի ընթացքու արտասանընեցին շնորհավորանքի եւ բարեաղբուրան խոսքեր:

Ի պատիւ Վեճապատ Հայրապետի եւ առաջնորդական նոր փոխանորդի «Անի» հիւրանոցի մէջ տրուած ճաշկերպութիւն տեսարան:

9 Փետրվար 1981թ. Ս. Էշիսիսին

ԳԻՎԱՆ, ՄԱՅՑՑ ԱՌՈՒԹ

Ֆրանց Վերֆելի Ծննդեան 90-ամեակը եւ «Մուսա Լերան 40 Օրերը» Վեպը

Այս օրերուն Հայ ժողովուրդը երախտագիտութեան խորին սուրբ կը մատուցուն իր լաւագոյն բարեկամ, 20-րդ դարու աստուղական գրականութեան նշանաւոր դէմքերէն մէկուն՝ Ֆրանց Վերֆելին, ծննդեան 90-ամեակին առիթով: Վերֆելի եւ Հայ ժողովուրդի բարեկամութեան կամուրջը դարձաւ «Մուսա Լերան Քառասուն Օրերը» վեպը, որ թարգմանած է աշխարհի 24 լեզուներով:

Վեպի խորագիրն է «Հայկական Հերոսապատմ. Մուսա Լերան Քառասուն Օրերը, Բախտորոշ Իրացանքներու Իրեն»: Ինչո՞ւ զբաղած է սուրբ Նեղինակը, գրելու այս յուզիչ վեպը Հայ ժողովուրդի դոյժարտի մասին: Ֆրանց Վերֆելի ճետեակ մտածումներով մեկնարանած է իր ձեռնարկը:

«Այս գիրքը ուրուագծուած է 1920-ի Մարտին Դամասկոս եղած ժամանակ: Գորգազործարանի մէջ աշխատող խեղանդամ եւ սովալուրդ մտնողներու թշուառ վիճակը վճռական խիստ ճանդիտացաւ ամբողջ իրազարծութեան մեծակ խաղաղութեան կողմէն: Այս ժողովուրդի անբարեկամութեան անկողնէն ճակատագիրը Հայ ժողովուրդի անբարեկամութեան անկողնէն ճակատագիրը Հայ ժողովուրդի անբարեկամութեան անկողնէն ճակատագիրը Հայ ժողովուրդի անբարեկամութեան անկողնէն ճակատագիրը...»

Մեծահասակ, վերֆելը Միխիթարեաններու աշակերտներէն մէկն էր: Երեք տարի ձեռնամուխ է ըլլայ Հայ ժողովուրդի պատմութեան ու մշակոյթին, Հայկական Հարցի ուսումնասիրման, կը ծանօթանայ Առաջին Աշխարհամարտի փաստաթուղթներուն, կը գրուցէ կոտորածներէն փրկուած մարդոց ճակատը:

Գիրքին շարագրումը տեւած է չորս մէկ տարի: Վեպի հիմք ծառայած են մուսալեռացիներու պատմական սիրագործութիւնը, թրքական կազմակերպութեան զօրքի յարձակումները եւ մղելու, իրենց կեանքը, պատին ու արժանապատուութիւնը պարտականութեամբ անսասան կորուստի ու կամքը:

Գրողը, հարազատ մտալով պատմական դէպքերուն եւ դէմքերուն, ստեղծած է դիւցազուններու պիւրութիւնը, որուն ճերտը Հայ ժողովուրդին է: Առեղծագործութեան կերպարները՝ դիւցազուններ, արձնատարներ, մտաբերականներ, բոլորն ալ խաղաղ աշխատանքի մարզիկ են, միայն զանգուածային ուշիւցածան սպանալիքը գանձող հարկադրած է գէշ վերցնելու: Ֆրանց Վերֆելի «Մուսա Լերան 40 Օրերը» հրատարակ ինչիկուն պէս մեծ ճետաբարձութիւն յատկացուցած է ընթերցող լայն շրջանակներու մէջ:

Վեպը լոյս տեսնելէ անմիջապէս ետք, հարազատ բեմադրիչ Բուրքին Մամուլեան կը սկսի անոր նկարահանման որ սակայն չի յաջողիր իրագործել:

1935-ին գիրքը առաջին անգամ տպագրուած է արեւմտահայերէն, իսկ 1964 թուին զայն լոյս ընծայած է Հայաստանի պետական հրատարակութիւնը:

Աւետիք Իսահակեան ճետեակ տողերով ընտելացրած է մուսալեռացիներու դիւցազուններու Ֆրանց Վերֆելը:—

Սուրբ ակնաւոր Նեղինակի կողմից գրուած այս վեպը մեր արդար դատին նուիրուած անգեա՛տանելի գանձ է, եզակի, նմանը չունեցող: Մենք խորին երախտագիտութեամբ պէտք է մեր սրտերում ունենանք Նեղինակի սիրելի անունը: Վեպը գրուած է զգացմունքով, մեծ սիրով ու սրտով: Եւ դէպի հայերն ու մեր դարը՝ խորին ճամկարներով:

Ներկայիս Լուս Անճնուր բնակող ծան Բիւրքեան աշխատանք կը տանի շարժանկարին նկարահանումը սկսելու համար: Նախապէս ծրագրուած էր շարժապատկեր իրականացնել որպէս աւելի քան 8 միլիոն տոլար արժողութեամբ, սակայն զանազան պատճառներով յարմար տեսնուած է գործը յաջողցնել ծախսելով առաւելագոյնը 4 միլիոն տոլար: Նկարահանումը պիտի կատարուի Բալիֆորնիա նահանգին մէջ:

Այնքան լայն կողմն աշխարհի մտաբերութիւնն էր թող ըլլայ... Մէջ ապրեանքը, Իրանի հասնելու համար մէջ ապրեանքը... Ու երբ ենք կոչուած ամեն գիշարի, Արեւելքուրի՛ն էր թող ըլլայ:

Այնքան լայն կողմն աշխարհի մտաբերութիւնն էր թող ըլլայ... Ամեն ատողէ ցող կայրակի... Ու ամեն հասնելու համար, Այնքան լայն կողմն աշխարհի մտաբերութիւնն էր թող ըլլայ, արածին, Մի ու ծաղիկ թող ըլլայ:

Հիւսիսային կողմն աշխարհի Առատութիւնն էր թող ըլլայ... Ուսկի ծաղիկն մէջ ցորաններն Յատու լողայ թող գերաններն Ու լայն ամբարն աղուններուն երբ քացուի, Բերկրութիւնն էր թող ըլլայ:

Հարաւային կողմն աշխարհի: Պտղաբերում թող ըլլայ... Մտղիկ՝ մեղրը փեթակներուն, Յորդի գինին բաժակներուն... Ու երբ բխն հարսերը հացը բարի, Սիրեկութիւնն էր թող ըլլայ:

ԳԵՆԵՐԸ ԿԱՐՈՒՄԸ

Թրքերէնէ Հայերէն Նոր Բառարան Հրատարակութիւնը Կիրականացուց

ԻՍՒԱՆՊՈՒԼ, Թուրքիա - Իսթանպուլահայ Ուսուցչաց Միութիւնը ձեռնարկած է հրատարակութեան թրքերէնէ հայերէն նոր բառարանի մը որու հեղինակն է Բանկալիքի Միխիթարեան Միութեան անդամներէն Հայր Արիս Վրէ-Պօճալեան:

Բառարանին աւելի քան 350 էջերը արդէն իսկ տպագրուած են եւ ընդհանրապէս կը տիրէ այն համոզումը որ նոր Բառարանը պիտի պար լեցնելու զգալի պատիւ մը: Գործին ամբողջութիւնը պիտի ըլլայ 550 էջ եւ պիտի ընդգրկէ 17,000 թրքերէն բառեր՝ անոնց հայերէն

բացատրութիւններով: Բառարանը պիտի տայ նաեւ զործական հին եւ նոր թրքերէն բառերու հայերէն բացատրութիւնը եւ հոմանիւնները:

Կը սպասուի որ գործին պատրաստութեամբ արագ տարեզուր:

Բառարանին հեղինակը կէ առաջ պատրաստած հայերէնէ հայերէն բառարանը որ ներկայիս կը գործանշանքներ կողմէ: Հայր Արիս եւ կախախտակի հայերէն լեզուով Հայ մամուլին Միութեան ծածկանունով գիրքներով շահեկան ուսումնասիրութիւններ:

Հայ Պուլկար Բառարան

Վերջերս լոյս տեսաւ հայ-պուլկարերէն եւ պուլկարերէն հայերէն ուսումնական բառարանը, որ հրատարակուած է Սոֆիայի Կլիմենտ Օֆրիդակուի անուն համալսարանի արտասահման լեզուաբանական կողմէ:

Բառարանը կ'ընդգրկէ իստակցական լեզուի այն ցուցակը, որ Բախտատեսուած է հայերէնի ուսումնական արտասահման լեզուաբանական կողմէ: Բառարանը կ'ընդգրկէ իստակցական լեզուի այն ցուցակը, որ Բախտատեսուած է հայերէնի ուսումնական արտասահման լեզուաբանական կողմէ:

Բառարանը կը բաղկանայ երկու մասերէ, որոնցմէ իրապէս չիրը կը բաղկանայ մտաւորապէս չորս հազար բառ: Բառարանը կ'ընդգրկէ հետաքրքրուած են երկու լեզուներով:

Բառարանի հեղինակն է պուլկարահայ գիտնական, Պուլկարի Գիտութիւններու Ակադեմիայի կողմնակալ գրաւորակի արտասահման լեզուաբանական կողմէ: Բառարանի հեղինակն է պուլկարահայ գիտնական, Պուլկարի Գիտութիւններու Ակադեմիայի կողմնակալ գրաւորակի արտասահման լեզուաբանական կողմէ: Բառարանի հեղինակն է պուլկարահայ գիտնական, Պուլկարի Գիտութիւններու Ակադեմիայի կողմնակալ գրաւորակի արտասահման լեզուաբանական կողմէ:

Երկու տարի առաջ, Սիւեան պատրաստեց Պուլկարի լեզուաբանական կողմէ: Բառարանը կը բաղկանայ լեզուի առաջին դասագիրքը, որ անոր արտասահման լեզուաբանական կողմէ: Բառարանը կը բաղկանայ լեզուի առաջին դասագիրքը, որ անոր արտասահման լեզուաբանական կողմէ: Բառարանը կը բաղկանայ լեզուի առաջին դասագիրքը, որ անոր արտասահման լեզուաբանական կողմէ:

M&M DESPACHANTES DE ADUANA IMPORTACION - EXPORTACION MACIPE-NASSIAN M T de ALVEAR 628 L 22 Capital Federal

RIGAR'S Camiseteria exclusiva

PIE RECTOR Los primeros pasos de una larga vida... Deportivo y sandalias PIE RECTOR con plantilla incorporada para mantener los pies libres, frescos y protegidos tambien en verano, y garantizar la continuidad del tratamiento. Plantillas correctoras, Calzados para usar con plantillas, Articulos ortopedicos y taloneras, Calzado Preventivo con plantilla incorporada. ORTOPEDIA Bartamian S. A. Idoneidad y experiencia al servicio de su familia. Belgrano 1699, Calle 7 No 1134, Tel. 45-5213 Bs.As., Tel. 3-4935 La Plata